

(http://ad1.emediate.dk/eas?camp=460209::cu=3532::no=532614::ty=ct::uuid=ce34edf2-7433-11e6-a017-525400332ec0)

KUNSTMUSIKK

(HTTP://WWW.BALLADE.NO/SAK/CATEGORY/KUNSTMUSIKK/)

POPULÆRMUSIKK

(HTTP://WWW.BALLADE.NO/SAK/CATEGORY/POPULÆRMUSIKK/)

NYHET

(HTTP://WWW.BALLADE.NO/SAK/CATEGORY/NYHET/)

Publisert: 6.9.2016

Del:

Like 9

RELATERTE ARTIKLER

(http://www.ballade.no/sak/norsk-elektronika-under-lupen/)

Norsk elektronika under lupen

(http://www.ballade.no/sak/norsk-elektronika-under-lupen/)

Nasjonalbiblioteket tar for seg norsk elektronika fra Nordheim til Kygo med den nye foredragsserien "Maskinmusikk".

(http://www.ballade.no/sak/musikalske-slagmarker/)

Musikalske slagmarker

(http://www.ballade.no/sak/musikalske-slagmarker/)

Den nye boken om Ny Musikk oppsummerer på mange måter kampen for samtidsmusikkens kår her til lands.

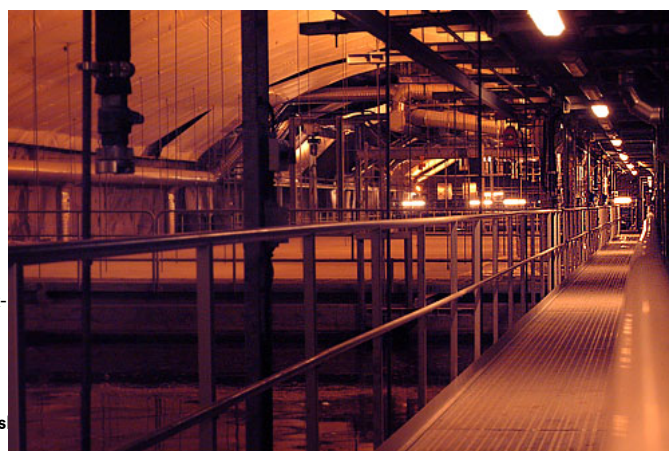

(http://www.ballade.no/sak/visning-som-valuta/)

Visning som valuta

Biip, oooiip, p, krrrschk, k, k, k, k, k

Mens norsk pop-elektronika legger verden under seg, trues norsk kunst-elektronikk-musikk av evig glemsel. Hvis ikke fire seminarer snur trenden.

Fra Arne Nordheims Dråpen (Ultima 2003)

Av Tellef Øgrim (http://www.ballade.no/sak/author/tellef-grim/)

Elektronika er på alles lepper, og strømmes via alles datamaskiner. Men å kalle Kygo elektronisk musikk er en avsporing, i følge Jøran Rudi, komponist, eks-leder for elektromusikksenteret Notam og serimonimester under åpningen av Nasjonalbliotekets møteterie om maskinmusikk.

Han åpnet temamøtet i Nasjonalbiblioteket med et sveip gjennom akustikkhistorien (gresk amfi > middelalderkatedralen > vokserullen og vips > datamaskinen) og fortsatte med komponistene Arne Nordheim, Kåre Kolberg og John Persen. Valget av Rudi, med bakgrunn som elektronisk komponist og leder for Notam var naturlig, og ble formodentlig styrket av at han har sørget for at lyd og partiturer fra både hans to avdøde venner Kolberg og Persen nå er overlatt til Nasjonalmuseet.

(http://ad1.emediate.dk/eas?camp=455556::cu=3533::no=525400953184)
7433-11e6-87ac-525400953184)

STILLINGSANNONSER (/JOBBER)

Vikarprøvespill for strykere

(http://www.ballade.no/jobb/717)
BFO,KSO,NOSO,SSO,NMH
--

Programkoordinator (80% stilling)

(http://www.ballade.no/jobb/717)
Oslo-Filharmonien
--

Rådgiver -

studieadministrasjon

(http://www.ballade.no/jobb/717)
Norges musikkhøgskole (NMH)
--

Kantor

(http://www.ballade.no/jobb/717)
Tjensvoll menighet - Stavanger kirkelige fellesråd
--

Kantor

(http://www.ballade.no/jobb/717)
Stokka menighet - Stavanger kirkelige fellesråd
--

Rektor for kulturskolen

(http://www.ballade.no/jobb/715)
Moss kommune
--

Professor/

førsteamanuensis i

etnomusikologi

(http://www.ballade.no/jobb/700)
NTNU
--

→ SE ALLE

(HTTP://WWW.BALLADE.NO/SAK/OPPERE-5365::cu=1648)
7433-11e6-966b-525400953184)

KALENDER

(/events)

— 7. september —

Operapub på Cafe Amsterdam 7. september
(http://www.ballade.no/event/operapub-pa-cafe-amsterdam-7-september/)

— 7. september —

OperaPub Bergen
(http://www.ballade.no/event/operapub-bergen-7-september/)

12.-25. september

Dirigent Peder A Rensvik, Operaer Sinfonietta og dansere, Beate Mordal, Mads Wigh

Info og oppdater program:
www.kkkfestival.no

Komponisten vederlagsfor

(http://www.ballade.no/sak/525400953184)
camp=460034::cu=3533
7433-11e6-95a6-5254001231f8)

PROGRAM & ARTISTER >>

(http://ad1.emediate.dk/camp=454672::cu=3533)
7433-11e6-95a6-5254001231f8)

KONFERANSE 19. OG 20. OKTOBER PÅMELDING INNEN 1. OKTOBER

(http://ad1.emediate.dk/camp=458725::cu=1647)
7433-11e6-82ef-525400332ec0)

Ungdommens Musikk Mesterskap

(http://ad1.emediate.dk/camp=459917::cu=1647)
7433-11e6-bc27-525400332ec0)

NORSK ORGELFESTIVAL

(http://ad1.emediate.dk/camp=459917::cu=1647)
7433-11e6-966b-525400953184)

(http://ad1.emediate.dk/camp=251645::cu=1648)
7433-11e6-aadd-525400332ec0)

Kristiansund Kirke Kunstfestival

(http://ad1.emediate.dk/camp=458724::cu=1934)
7433-11e6-aadd-

(<http://www.ballade.no/sak/visni-som-valuta/>)

Kygo har millioner av visninger på Youtube, men ingen inntekt som reflekterer dette. Hva betyr da nettsuksessen?

(<http://www.ballade.no/sak/digitaliserer-odelegger-pop-rock-som-kunstform/>)

Digitaliseringen ødelegger pop-rock som kunstform
(<http://www.ballade.no/sak/digitaliserer-odelegger-pop-rock-som-kunstform/>)

- I hvert fall slik vi kjente den, skriver Knut Schreiner.

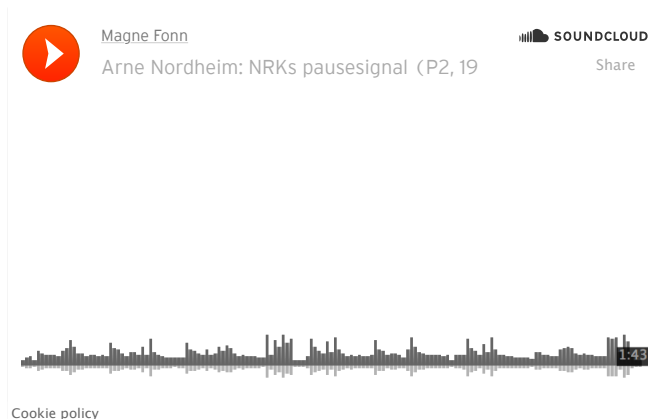

Arne Nordheim Foto: Rannveig Getz

Norsk elektronisk musikk

Museet har også sikret seg arven etter Nordheim og trenger derfor ikke bedre grunner til å sette av fire kvelder til å prøve å skape litt mer oppmerksomhet om den norske elektroniske musikken.

Nordheim fikk naturlig mer-oppmerksomhet da lydkunstner Asbjørn Blokkum Flø pakket ut pausesignalet Nordheim laget for NRK i 1969.

Fortrengt og marginalisert

Det var påskudd nok for Ballade til å sette seg ned med Rudi for å snakke om hvordan det står til med norsk elektronisk musikk og hvor den er på vei.

– Først: Hvorfor skal vi snakke om dette nå?

– Jeg tror Nasjonalbiblioteket ville ta fram en skjult del av kulturarven. Det eneste den almenne publikummer kjenner til av norsk elektronisk musikk er vel Arne Nordheim, og så kanskje Røyksopp og Kygo. Alt imellom har vært fortrengt og marginalisert bestandig. Kanskje med to perioder som unntak. Sent på 60- og tidlig på 70-tallet. Da var det litt rabalder. Jeg jobber med en historiebok om emnet, så jeg har sett litt på avisoppslag fra forskjellige perioder.

Sjangereksplasjon

Neste kveld, 13. oktober, skal handle om “den elektriske stemmen”. Da kommer Karin Krogh, Gyrid Kaldestad og Andreas Bergland. 2. november er tema lydkunst (med blant andre Jana Winderen. Siste kveld holdes 29. november. Da skal blant andre Per Martinsen og Karima Furueth snakke om elektronika.

bergen/)

525400332ec0)

— 9.-10. september —

Orquesta del Centenario
(<http://www.ballade.no/event/del-centenario/>)

— 10.-11. september —

Bajazzfestivalen 2016
(<http://www.ballade.no/event/2016/>)

— 10. september —

Podcast lansering: Transit Radio
(<http://www.ballade.no/event/lansering-transit-radio/>)

— 10. september —

Lørdagsopera ved Karpedammen – Operaens helt er og antihelter
(<http://www.ballade.no/event/ved-karpedammen-operaens-helt-er-og-antihelter/>)

— 10. september —

JubileumsBrudd 2016
(<http://www.ballade.no/event/2016/>)

— 14. september —

Operapub på Cafe Amsterdam 14. september
(<http://www.ballade.no/event/operapub-pa-cafe-amsterdam-14-september/>)

→ SE ALLE

([HTTP://WWW.BALLADE.NO/EVENTS/](http://WWW.BALLADE.NO/EVENTS/))

→ LEGG TIL

ARRANGEMENT

(/EVENTS/COMMUNITY/LEGG-TIL)

12.-25. september

Dirigent Peder A Rensvik, Operaer Sinfonietta og dansere, Beate Mordal, Mads Wigh

Info og oppdater program:
www.kkkfestival.no

(<http://ad1.emediate.dk/camp=454810::cu=35347433-11e6-b398-525400953184>)

OSL120619: 19 Jun 2012 - Anders Tveit, Gyrid Ka...

– Denne teknologien har vært opphavet til nye sjangre. Det å spille inn lyd startet jo tidlig, men da teknologien ble billig og spredte seg fikk vi en eksplosjon i sjangre.

Selv om han har sitt ståsted i den gjennomkomponerte, elektroakustiske sjangren, vet Rudi å sette pris på andre varianter, om ikke alle. Han nevner “elektro-trompeter” Hilde Marie Holsens opptreden på slutten av den første temakvelden forleden som et eksempel på kreativ bruk av teknologien.

– Det hun gjør er jo langt fra den komponerte elektroniske musikken. Hun gjør jo alt der og da. Det er langt unna å sitte å komponere slik for eksempel Stockhausen (https://no.wikipedia.org/wiki/Karlheinz_Stockhausen) gjorde.

– Da hun spilte satt jeg og så skjermen på pc-en hennes. Når du ser et orkester ser du jo hva som skjer, mens du her nesten må ha vært inne i verktøyene selv for å forstå hva som skjer. Jeg la merke til at hun blant annet jobbet i Ableton Live, men det hørtes ut som om hun brukte prosesser fra Max MSP eller lignende i tillegg. Med andre ord brukte hun programvare som er designet for dj-ing og kunstmusikk samtidig. Ser du en vekselvirkning her?

– Vi snakket om denne konvergensen allerede på 90-tallet, at verktøyene begynte å ligne hverandre. Men en ting er konvergens i verktøy, en annen er konvergens i sjangre. Selv er jeg jo old-school. For meg er en fil laget ferdig i datamaskinen helt akseptabel. Det er en måte jeg liker å jobbe på. Men de som holder på med dette i dag er jo ikke der. De vil jo spille live, uten strenge sjangerbegrensninger.

– Vi har jo ikke hatt noen egentlig utdanning i dette i Norge. De siste fem årene har vi fått musikkteknologi på NTNU. Men i utgangspunktet har dette feltet vært preget av det vi kan kalle en institusjonell mangel på interesse, som kommer helt fra departementskontorene og nedover, og som har ligget der bestandig.

Hilde Marie Holsen live at Victoria Jazzscene 29....

Ingen lærere å kopiere

Rudi er ikke helt fremmed for at motvilje og underfinansiering også kan ha en god side:

– Kanskje denne mangelen på interesse har hatt som effekt at de som tar seg inn i den elektroakustiske musikken stort sett kommer uten noen utdanning. Hilde Marie Holsen er jo musikerutdannet, men det har jo ikke vært noen som har kunnet lære henne om elektronikk. Da får du en sjangerfrihet på en helt annen måte enn i andre land, for eksempel England. De som kommer derfra høres oftest ut som lærerne sine. Det er trist med komponister som kopierer lærerne sine.

– Nå har jo Musikkhøgskolen sitt program for kunstnerisk utviklingsarbeid hvor det i dag finnes interessante utøvere som jobber 50/50 instrument og elektronikk. Er tendensen nå at den rene elektroniske musikken forsvinner til fordel for en blanding der instrumenter spiller en viktig rolle?

– Datateknologien har jo gjort det mulig å jobbe i sanntid. Straks det er mulig, flokker folk seg dit, også for å påvirke lydgenereringen til de andre musikerne på scenen. Alt du finner av ny elektronisk musikk nå inneholder slike elementer.

– Betyr det at det gjennom-elektroniske lydbildet i kunstmusikken i ferd med å bli historie?

– Du har rett i at elektronikken ikke lenger er en så spesiell ting. Den integreres i alle slags uttrykk og er blitt en selvfølgelig del av veldig mange kunstsjangre. Da er vi tilbake til noe Luciano Berio sa om at dette er et kontinuum, en sammenheng fra gamle dager til nå. Det med å vri og vrenge på lyd er ikke noe man har funnet på med hjelp av elektronikken.

– Og det er vel bra?

– Ja, jeg er egentlig veldig positiv til dette, men man taper også noe.

Finnes knapt finansiering

Det vi taper er i følge Rudi det han kaller det "veldig spissede arbeidet, hvor komponistene jobber lenge med et medium", i denne sammenheng de elektroniske uttrykksmidlene, helt til verket og mediet det er laget med smelter sammen og "ikke lenger lar seg skille fra hverandre". Da blir elektronikken selv et slags kjernetema – teknologien tar plass i selvet verkets tema.

– Vi har ingen institusjon som har krefter nok til å kunne arbeide med dette feltet på en ordentlig måte. Det er en mangel. Ikke fordi det er bedre enn annen musikk, men fordi elektronikken jo

Jøran Rudi Foto: Vera Rudi

er den store driveren i samtidsutviklingen. Det finnes jo ikke et problem i vårt samfunn der ikke teknologien fremheves som en stor del av løsningen.

– Teknologi er en så viktig del av samfunnsutviklingen, men når det kommer til kunsten så kommer den i bakgrunnen. Opera med elektronikk er fremdeles opera. Ren elektronikk som bare er det, og som tar fram de viktigste kjennetegnene

og arbeider med det både som tema og verktøy finnes det knapt finansiering til her i landet. Se på repertoaret som spilles på Ultimafestivalen eller andre scener. Finansieringen er på et marginalt nivå, og det er få i akademia som interesserer seg. Ingen av oss som jobber med det, enten det er Notam eller Bek (<http://www.bek.no/front?locale=no-NB>) i Bergen, har muskler sterke nok til at vi får gjort på lang nær nok.

– Kan noe av grunnen være at den elektroniske musikken har et framføringsproblem, at den er kjedelig å se på?

– Det framføringsproblemet er i så fall veldig mye større i Norge enn i andre land i Europa. I Sverige er det helt annerledes. At vi skal ha så særegne problemer med høyttalerkonserter, det smiler jeg litt av.

– Når det er sagt, jeg skjønner det jo. Folk liker å se at det skjer noe. For et lite trent publikum kan det være problematisk. Det blir for vanskelig, det er for stor abstraksjon og ingen ting å kjenne igjen og holde fast ved. Det er gjort litt forskning på det i England, og det er påvist at det er sånn. Men argumentet om at dette er så umulig det finner vi bare i Norge. Da blir det kulturelt. Og hva er det som er situasjonen her? Jo, at vi ikke har hatt noe nasjonalt (elektronisk, red.anm) studio som har fungert godt.

Han viser til studioet på Henie Onstad Kunstsenter på Høvikodden, som ble etablert på 1970-tallet, men med utstyr som i følge Rudi aldri fungerte optimalt, og som hellet ikke ble forbedret eller reparert. Det hjalp ikke mye at Musikkhøgskolen overtok utstyret.

– Så gikk det mange år, og vi fikk Notam, hvor arbeidsmulighetene var så små at det bare var fem, seks år vi kunne drive senteret under oppbyggingsfasen. Men så forsvant pengene, og da omgivelsene ble finansiert, men ikke Notam, så falt også dette sammen.

Til slutt festet det seg i følge Rudi en oppfatning om at elektroakustisk musikkutdanning bestod i å lære seg studioet på Musikkhøgskolen.

– Det var jo bare tull.

– Men på musikkteknologi i Trondheim har de fått til noe?

– Ja, i Trondheim har de fått til noe. De arbeidet veldig langsiktig etter at NTNU ble opprettet, for å få til et studium. De tenkte omtrent slik de hadde gjort i Kanada, at flere institutter skulle samarbeide, for eksempel musikk og akustikk.

Alle bruker datamaskiner. Ok, er alt computer-musikk, da? Egentlig ikke. Ikke estetisk

Kygo Foto: Sony Music

Flytende begrep

Der har de evnet, sier Rudi, og passer på å nevne nøkkelspillere som Øyvind Brandsegg, Sigurd Saue, Carl Haakon Waadeland og Jan Tro, å gjøre alt riktig.

– Det må vel være interessant for deg å registrere at begrepet elektronisk musikk de siste årene har fått en helt sentral plass i musikkfeltet. Vi leser jo nesten daglig om norske elektroniske

musikere som gjør stor suksess ute. Er det noen forbindelse mellom det som foregår når Kygo lager og framfører sin musikk og det som foregår i Notam-miljøet?

– Det er nok svært små forbindelser rent estetisk. Dette peker igjen på at teknologien er blitt så vanlig. Det er hyggelig at folk kan få så fine verktøy at enhver på gutterommet kan klare å få til noe som låter bra, slik at folk med lite musikalsk bakgrunn kan komme fram med det de har. Dette er demokratiserende trekk, som vi bare skal være glade for.

– Men samtidig, i og med at det ikke finnes noe institusjonelt fokus som kan stå for en mer langsiktig faglig soliditet, så blir begrepet elektronisk musikk meningsløst. Da brukes det om alt mulig hvor elektronikk brukes. Fra det rent tekniske perspektivet er det elektronisk. Alle bruker datamaskiner. Ok, er alt computer-musikk, da? Egentlig ikke. Ikke estetisk. Det Kygo eller Røyksopp driver med er jo popmusikk. Å bruke det samme begrepet på dem som på det Arne Nordheim og Kåre Kolberg holdt på med, skaper skurr hos meg.

– Har du hørt på Kygos siste plate?

– Jeg har hørt litt. Han er ikke dum. Det er ikke dårlig. Men hvis vi kaller det elektronisk musikk ender vi med et begrepsapparat med veldig få ord som ikke er i stand til å se forskjeller. For forskjellene er interessante. Det gir noe mer mening å bruke begrepet elektronisk musikk om det Hilde Marie Holsen spilte i går (dvs under den første NB-kvelden viet elektronisk musikk, 30. september, red.anm.)

– Må elektroniske komponister programmere selv?

– Nei, det mener jeg ikke, men det er en fordel å kunne litt. I den digitale pionertiden på 90-tallet var det en slags forutsetning. Fordelen er at da må du tenke gjennom prosessene som skjer. Hvis du vet eksakt hva som skjer så vet du hva du gjør på en annen måte enn hvis du drar i en spak eller skrur på en knott. Jo mer man vet om det man gjør, desto bedre er det. Men jeg skjønner at en komponist må velge hvor mye tid han skal bruke på verktøyene. Alternativet er å la noen andre programmere. Det er godt å si om begge deler.

Augumented virkelighet

Om noen måneder starter komponist Natasha Barrett et halvtids-engasjement på Musikkhøgskolen nettopp for å styrke skolens arbeid med elektronisk musikk. Rudi har stor respekt for Barretts kompetanse, men advarer mot å tro at en slik begrenset ansettelse kan bidra til å "bygge opp et fagfelt".

**Ideen om å fylle
konserthusets
store sal med et
høytalerorkester
tror jeg ikke noen
kommer til å ha
lenger**

– Da syns jeg at de burde ansette henne i en stilling som var varig og på heltid. Da kan man virkelig bidra til å bygge opp et fagfelt.

– Du har vært inne på den rivende tekniske utviklingen musikkteknologien har vært gjennom. Hva ser du i horisonten? Hva er det som kommer?

– Jeg tror at virtuell virkelighet kommer tilbake, ikke som virtuell, men som augmented (augmented reality) (https://en.wikipedia.org/wiki/Augmented_reality): sammensmelting av fysiske og digitale uttrykk , red.anm), sier han og tror at det vil medføre endringer, også på kunstfeltet, når det gjelder deltakelse.

App-bølgen har dessuten i følge Rudi bare kommet i gang. Her er det mer å hente, blant annet i umiddelbar og leken manipulering av lyd. Men at kunstmusikken vil vokse noe særlig, det har han liten tro på.

– Det at komponistene sitter på kontoret og kommer med et verk av og til tror jeg er litt over. Kunstmusikkens beskyttede tilstand er forbi. Musikeren har kommet tilbake. Når det gjelder elektronikken er det veldig tydelig. Det blir mindre fokus på ferdig verk og mer på deltakelse og andre sammenhenger. Ideen om å fylle konserthusets store sal med et høytalerorkester tror jeg ikke noen kommer til å ha lenger.

Miso Music Portugal Loudspeaker Orchestra

– Hvis musikerne tar over så kan vi kanskje erklær tesen om at samtidsmusikk er bedre improvisert enn skrevet for bevist?

– Ja kanskje. Den er i hvert fall mer livat. Jeg har ikke faste oppfatninger om det, jeg ser styrken i begge former.

– Jeg tror også skillet mellom kunst og populærmusikk vil bli svekket eller forsvinner. Da slipper vi også de mer pompøse trekkene ved kunstmusikken, som kommuniserer at dette er så viktig og så betydningsfullt og at man er så smart og eksklusiv, det går dårlige tider i møte. Og det ser jeg lyst på, jeg har aldri syns noe særlig om det.

Kommentarer
(<http://www.ballade.no/debatt>)

Kommenter via facebook | Kommenter

Din e-postadresse vil ikke bli publisert. Obligatoriske felt er merket med *

Kom gjerne med informasjon, argumenter og synspunkter. Du kan enten kommentere via din Facebook-profil, eller, om du ikke har det, via vårt lokale kommentarsystem. Vi krever uansett at du underskriver med fullt navn. Alle kommentarer må godkjennes av redaksjonen før de offentliggjøres (mer om Ballades kommentarsystem). På forhånd takk!

Kommentar

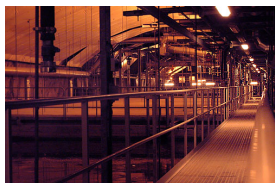
Navn *

E-post *

1 x fem =

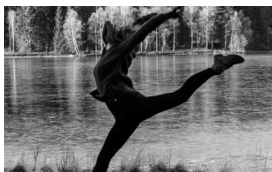

[→ Publisert kommentar](#)

SISTE FRA FORSIDEN

Biiip, oooiip, p, krrrschk, k, k, k, k, k
(<http://www.ballade.no/sak/biiip-oooiip-p-krrrschk-k-k-k-k-k/>)

Mens norsk pop-elektronika legger verden under seg, trues norsk kunst-elektronikk-musikk av evig glemsel. Hvis ikke fire seminarer snur trenden.

Musikk: ein ressurs for barn og unge i barnevernet?
(<http://www.ballade.no/sak/musikk-ein-ressurs-for-barn-og-unge-i-barnevernet/>)

Mange barn og unge fortel at "musikk betyr alt". Det skal vi ikkje kimse av. Boka I transitt – fortel om musikk som reiskap for positiv og håpefull utvikling for barn og unge i barnevernet, skriv redaktør av boka, Karett Stensæth.

Komponistforeningen svarer BNO-sjef Miller:
(<http://www.ballade.no/sak/komponistforeningen-svarer-bno-sjef-miller/>)

Hva er kompetansen verdt hvis den ikke omsettes i praksis ved konkret utvikling og fremføring av nye verk?

Redaktørvikar
(<http://www.ballade.no/sak/redaktorvikar>)
Aslaug Olette Klausen vikar for redaktør Ida Habbestad august og september.

BALLADE
Kongens gate 24, 0153 Oslo
Redaktør: Ida Habbestad
ida@ballade.no
(<mailto:ida@ballade.no>)

VIL DU ANNONSERE I BALLADE?
Ta kontakt med: Sture Bjørseth
+47 95 43 60 31
sture@ballade.no
(<mailto:sture@ballade.no>)

Ballade drives etter redaktør Ida Habbestad
vår varsom-plakaten

OM BALLADE
(<http://www.ballade.no/om-ballade>)